

Consultatieverslag

Het ontwerpbesluit is geconsulteerd via de website www.internetconsultatie.nl. In de periode tussen 27 november 2017 tot en met 25 december 2017 konden via deze website reacties worden ingediend op het ontwerpbesluit. De mogelijkheid tot reageren is daarbij expliciet gecommuniceerd aan netbeheerders, vergunninghouders en consumentenorganisaties. Er zijn binnen de gestelde termijn in totaal 5 reacties ontvangen (waarvan er 1 reactie niet openbaar is), namelijk van TenneT, GTS, Energie Nederland en Netbeheer Nederland. De reacties van de stakeholders zijn overwegend positief van aard. Zij erkennen dat de voorgenoemde wijzigingen een verbetering zijn ten opzichte van de huidige regels. Wel hebben de stakeholders een aantal kanttekeningen geplaatst en suggesties gedaan om de regeling vanuit hun optiek te verbeteren.

De stakeholders hebben diverse reacties gegeven op de mogelijkheid van het bieden van een tijdelijke garantstelling door de landelijk netbeheerders aan de ontvangende leveranciers om de extra inkoop van elektriciteit en gas te kunnen financieren. Energie Nederland is blij met de mogelijkheid van een tijdelijke garantstelling. Zij is echter wel van mening dat de periode van 2 maanden te krap is, omdat er meer tijd nodig zou zijn voor contacten met de bank om de noodzaak van de garantie te kunnen onderbouwen en het in rekening brengen van het eerste voorschot aan de kleinverbruiker. Energie Nederland dringt aan op een periode van 3 maanden. In reactie hierop kan worden gesteld dat de 3 maanden termijn als te lang gezien wordt, gezien de financiële risico's die de landelijk netbeheerders lopen, en het feit dat de leveranciers al pro actief in gesprek kunnen gaan met hun kredietverstrekkers. Ook is het te overwegen om vanuit de sector te werken aan een standaard format voor het verkrijgen van een krediet. Bovendien geldt dat ervan uitgegaan mag worden dat de eigen kredietverstrekker te allen tijde op de hoogte is van de financiële situatie en mogelijke risico's daarbij van de betreffende leverancier. De termijn van 2 maanden blijft derhalve gehandhaafd.

De landelijk netbeheerders GTS en TenneT willen graag bevestigd zien dat zij inderdaad nadere voorwaarden kunnen stellen die zien op het zoveel mogelijk beperken van de omvang van de garantstelling, en bijvoorbeeld eisen betreffende rapportages en duur. Daarnaast vraagt GTS zich af of de huidige term 'betalingsverplichting' niet beter gehandhaafd kan blijven omwille van duidelijkheid. Hierboven is in paragraaf 2.6 aangegeven dat de garantstelling een privaatrechtelijke overeenkomst is, waarin afspraken kunnen worden gemaakt. In reactie op de wens van GTS dat wellicht de term betalingsverplichting gehandhaafd zou moeten worden, kan worden gesteld dat het juist niet de bedoeling is dat een landelijk netbeheerder altijd zou moeten betalen, hetgeen de implicatie van die woordkeuze zou zijn. Vandaar dat de term garantstelling gehandhaafd blijft. Zie ook hetgeen onder paragraaf 2.6 is opgenomen betreffende het stellen van voorwaarden aan de garantstelling. In aanvulling kan worden opgemerkt dat het wellicht te overwegen is om een model voor de garantstelling in een nationale code uit te werken. GTS zou verder graag in de toelichting verduidelijkt zien dat de garantstelling ook voor een periode korter dan 2 maanden verstrekt kan worden nu uit de tekst lijkt te volgen dat de garantstelling altijd voor een periode van 2 maanden dient te worden verstrekt. In navolging op dit punt zijn het besluit en toelichting verduidelijkt, door de toevoeging 'ten hoogste'. Tenslotte wijzen de landelijk netbeheerders erop dat in het besluit nu niet wordt voorzien in een vergoeding voor de kosten die volgen uit een garantstelling voor de ontvangende leveranciers, en verzoeken om aanpassing van het besluit hiertoe. Dit verzoek zal niet worden ingewilligd. Allereerst geldt dat als hiervoor een voorziening getroffen zou worden, de betreffende ontvangende leverancier geen prikkel zou hebben om zijn plicht tot terugbetaling te voldoen. Wel geldt dat de kosten voor een garantstelling gemaakt voor een failliete leverancier, kunnen worden teruggekregen door deze kosten uiteindelijk in rekening te brengen bij de vergunninghoudende leveranciers. Dit is thans ook het geval.

De stakeholders hebben voorts een aantal reacties geplaatst waar het gaat om de restverdeling. GTS voert aan dat uit de voorgestelde wijzigingen van artikel 3, zesde lid, onderdeel b van het Besluit leveringszekerheid gas voortvloeit dat GTS de restverdeling uitvoert door overdracht van de klantgegevens. Zij geeft aan dat op dit moment een restverdeling door EDSN zou worden uitgevoerd, die de relevante systemen erop heeft gericht de verdeling zo snel mogelijk uit te kunnen voeren. GTS vindt het om die reden niet wenselijk hierin wijzigingen aan te brengen. Wel wil GTS de overdracht van gegevens aanvullend laten zijn aan de verdeling door EDSN en verzoekt

hiertoe in onderdeel b het eerste woord te wijzigen in “coördineren” en “de verdeling van” in te voegen tussen “de beschikking” en “de kleinverbruikers”. Dit verzoek is opgevolgd en betreffend onderdeel van het Besluit is aangepast. Met deze aanpassing wordt tevens tegemoetgekomen aan een punt van Netbeheer Nederland. Zij geeft aan dat thans geregeld is dat de landelijk netbeheerders de verdeling coördineren en daartoe instructies geven, en dat de betreffende netbeheerders de verdeling niet zelf kunnen uitvoeren. Netbeheer Nederland verzoekt de huidige tekst te handhaven. Met de genoemde wijziging wordt ook aan de wens van Netbeheer Nederland tegemoet gekomen.

Verder hebben de stakeholders een aantal punten opgemerkt die zien op de overdracht van klantgegevens. De landelijk netbeheerders wijzen erop dat het goed vastleggen van klantgegevens essentieel is. De enkele overdracht van gegevens zorgt nog niet direct voor het daadwerkelijk verwerken ervan. In dit kader zouden de landelijk netbeheerders slechts als doorgeefluik fungeren. Wel brengt het onder zich hebben van gegevens, verplichtingen in het kader van privacywetgeving mee voor de landelijk netbeheerders. GTS wijst er in dit kader op dat het voorgeschreven proces met daarbij behorende belasting, welke slechts gerechtvaardigd zou zijn als dit proces werkelijk bijdraagt aan het beter verlopen van de restverdeling. Zij ziet wel dat de wijzigingen die zien op het overdragen van gegevens door de landelijk netbeheerder en het aan de leverancier voorschrijven welke gegevens moeten zijn opgenomen in de administratie, de basis vormen voor de uiteindelijke oplossing. Zij geeft, net als TenneT, aan dat met genoemde wijzigingen de landelijk netbeheerders gezamenlijk een (met leveranciers afgestemd) codewijzigingsvoorstel willen indienen bij ACM waarmee, ten behoeve van een goede uitvoering van de wettelijke taken, een specifiek format wordt voorgeschreven aan de leverancier. Met dat format kan ervoor gezorgd worden dat de aan te houden gegevens daadwerkelijk uitwisselbaar zijn. In reactie hierop kan worden gesteld dat dit voornemen wordt aangemoedigd, zie ook hetgeen hierover is gesteld in paragraaf 2.4 van deze toelichting. Netbeheer Nederland vraagt zich af waarom aan de op te leveren data de naam, adres, woonplaats, aanduiding mogelijke terug levering en naam van de netbeheerder moet worden toegevoegd. Zij wijst erop dat deze gegevens ook al onderdeel vormen van de set aan gegevens die de netbeheerder na de switch aan de leverancier verstuurt. In reactie hierop geldt dat de plicht om deze gegevens in de administratie te verwerken, is gericht aan leveranciers. Met deze gegevens kan de facturering worden gestart, vandaar de wettelijke eisen. Netbeheer Nederland is van mening dat de data-uitwisseling qua tekst summier is uitgewerkt en een grondslag vanuit de AVG gebruikt zou zijn waarbij nog niet duidelijk is of de data uitwisseling wel is toegestaan. Verder wijst ze erop dat het oordeel van de AP niet is toegevoegd. Netbeheer Nederland verzoekt de data uitwisseling klip en klaar te regelen alvorens de praktische uitwerking wordt gedaan door leveranciers en netbeheerders. Zij wijst erop dat als de regionale netbeheerders al een taak zouden hebben in dit proces, dat op grond van de regeling de wettelijke taak moet zijn als grondslag. In paragraaf 2.5 is aandacht besteed aan de betreffende bevoegdheidsgrondslagen voor de gegevensverwerking. Zie verder ook paragraaf 7.2 van deze toelichting, betreffende het advies van de AP.

Naast genoemde punten heeft Netbeheer Nederland aangegeven graag geregeld te zien dat de niet afgedragen netwerkkosten onderdeel uitmaken van de garantstelling door de landelijk netbeheerders. Indien dit niet mogelijk is, zou zij graag zien dat er een verwijzing komt naar de Tarievenscode. In deze code zou dan een werkwijze opgenomen kunnen worden die aansluit op de werkwijze zoals nu voorgesteld voor het verlenen van een garantstelling. Ter onderbouwing hiervan geeft Netbeheer Nederland aan dat de leverancier verplicht is om de netwerkkosten via de klant te innen (de kleinverbruiker heeft hiermee bevrijdend betaald) en zelf af te dragen (dit conform het leveranciersmodel). Netbeheer Nederland wijst op het risico dat de betaling door de kleinverbruiker in de boedel van een failliete leverancier terechtkomt, en niet wordt gebruikt voor betaling van netwerkkosten maar wel voor de inkoop van energie. Tegelijkertijd is de netbeheerder gehouden de BTW af te dragen, maar is hij een normale crediteur. De Tarievenscodes Elektriciteit en Gas kennen een bepaling dat de gemiste inkomsten in de laatste 2 maanden voorafgaand aan een faillissement mogelijk verwerkt kunnen worden in transporttarieven. Netbeheer Nederland vindt deze termijn te kort omdat in veel gevallen de regionale netbeheerder pas na bijna 2 maanden kan constateren dat afdrachten uitblijven. Netbeheer Nederland is voorstander van een termijn van minimaal 4 maanden. Daarbij wijst zij erop dat nu de vensterperiode wordt verlengd, het risico op misgelopen netwerkkosten alleen maar groter zou worden. In reactie hierop geldt dat

de garantstelling gericht is aan de leverancier, en enkel ziet op de inkoop van energie. In de praktijk is er via de tarieencode¹ een manier waarop een netbeheerder zijn gemiste inkomsten kan terugkrijgen. Het wijzigen van de termijnen in de tarieencode door ACM vindt plaats op grond van een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders.

Een ander punt dat Netbeheer Nederland aanstipt, gaat over de switchblokkade die nu wordt voorgesteld voor de gehele vensterperiode van (maximaal) 20 werkdagen. Zij wijst erop dat de blokkade een schijnmaatregel is omdat het blokkeren van switchen niet voorkomt dat in- en uithuizingen wel gewoon door lopen. Hierbij wijzigt ook de klant op de aansluiting. Zij stelt voor om de switchblokkade geheel achterwege te laten en bij de overdracht of restverdeling te controleren of de leverancier op het moment van mutatie nog wel de wegvallende partij is. Volgens Netbeheer Nederland zijn de risico's bij kruisende processen veel groter. In reactie kan worden opgemerkt dat de switchblokkade toch gehandhaafd blijft. Het verbod dient om ervoor te zorgen dat het klantenbestand gedurende de periode van de restverdeling zo stabiel mogelijk is. Het geheel weglaten van het switchverbod biedt geen zicht op een vast klantenbestand gedurende de periode dat een curator probeert het klantenbestand (al dan niet deels) te verkopen. Daarnaast zou een switchblokkade van 10 dagen enkel zorgen voor ongewenste chaos gedurende de periode dat de restverdeling plaatsvindt. Ik merk hierbij verder op dat leveranciers/netbeheerders ook onderling afspraken kunnen maken over de verwerking van uit- en verhuizingen in deze periode.

In aanvulling op bovenstaand is verzocht een aantal kleine tekstuele/redactionele wijzigingen door te voeren, welke zijn opgevolgd.

¹ De door de Autoriteit Consument en Markt vastgestelde tariefstructuren bedoeld in artikel 27 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 12a van de Gaswet.